BEITRAG ZUR KENNTNISS DER KÄFERFAUNA VON TSCHECHOSLOWAKEI.

Autor bringt eine Reihe faunistischer Angaben, die sich auf seltenere Käferarten der Fauna von Tschechoslowakei beziehen und führt zugleich Bemerkungen über deren Biotope und Bionomie an. Als n e u f ü r d i e F a u n a d e r T s c h e c h o s l o w a k e i sind hier folgende Arten angegeben Catops nigricantoides Reitt. und Asphidiphorus lareyinei Duv.

LITERATURA

F l e i s c h e r A., 1930: Přehled brouků fauny Československé republiky, Brno. R e i t t e r E., 1916: Fauna Germanica. R o u b a l J., 1930-41: Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Podkarpatska, Bratislava-Praha. S z y m c z a k o w s k i W., 1961: Klucze do oznaczania owadów Polski, Catopidae, Warszawa.

EUPITHECIA IMPURATA (HB.) ZJIŠTĚNA V ČECHÁCH A DALŠÍ POZNÁMKY O RODU EUPITHECIA (GEOMETRIDAE, LEP.).

Jiří Š m e l h a u s

Dne 19.července 1964 jsem chytil na hradě Lichnice v Železných horách jeden exemplář píďalky Eupithecia impurata (Hb.). Tato píďalka seděla na stropě stinné místnosti hradu, kde jsou uloženy některé památky ze zbořeniště. Podle údajů o ekologii tohoto druhu vyhledává motýl k odpočinku ve dne stinné skalní rozsedliny a skalní stěny v teplých a vysluněných křovinatých stráních. Motýl je zřídka nalézán.

Dosavadních údajů o výskytu druhu Eupithecia (Tephroclystia) impurata (Hb.) v ČSSR je málo. Sterneck (Prodromus, 1929) neuvádí z Čech žádný spolehlivý nález, Skala (1913) má Schellenbergův údaj Moravská Třebová a Místek - na světlo v červenci, později uvádí Skala (1936) Bílovec a Oderberg. Hrubý (1964) uvádí ze Slovenska pouze dva staré údaje Vángelovy (1885): Horný

Jelenec ve Velké Fatře a Brestová v Chočském pohoří. Tyto údaje nebyly později potvrzeny. V Prodromu Lepidopter Slovenska jsou ještě uvedeny dva novější nálezy z Polska (Pieniny a Tatry - poblíž slovenských hranic). Jaroslav Wichra, který vypreparovaného motýla E.impurata z Lichnice viděl, sděloval mně, že doposud na tento druh nepřišel a sběrem na Campanula rotundifolia housenky tohoto druhu ještě nenalezl.

Při této příležitosti uvádím nálezy jiných druhů rodu Eupithecia (=Tephroclystia) z ČSSR, neboť bezpečných údajů o druzích tohoto rodu je málo, hlavně pro obtížnost správného určení.

E.pini Retz. (=abietaria Goeze): Rybná nad Zdobnicí 16.5.1948, Bojov u Mníšku 8.5.1961.

E.bilunulata Zett. (=strobiliata Hb.): Borkovice u Soběslavě 28.6.1955 (Jar.Brčák tento druh ve své studii o motýlech z okolí Borkovic a rašelinišť neuvádí - Entomologické listy 11,1948 str.92). Bolkov 750 m n.m. Krkonoše, blíže Černému Dolu 23.6. 1963. Motýli obou těchto druhů sedají v jehličnatých lesích na kmeny stromů a lehce se dají vyplašit.

E.laquaearia H.S.: Borkovice, leg.Ryklík z Borkovic. Motýl chycen před rokem 1943, též J.Brčákem druh neuváděný.

E.centaureata D. et Schiff. (=oblongata Thnbg.): Druh se pozná snadno mezi všemi Eupitheciemi, je jeden z nejhojnějších a létá takřka všude na světlo. Housenka se často najde na Pimpinella saxifraga. Příklady nalezišť: Praha-Hlubočepy, Hrdlořezy, Libeň-Bulovka, Suchdol u Prahy, Ruzyně, Planá nad Lužnicí, Mikulov na Moravě.

E.helveticaria Bsd.ssp. arceuthata Frr.: Ruzyně, 7 exemplářů na světlo kolem 16.5.1953, leg.MUDr.K.Štýbr. Dolní Počernice 26.5.1963 na zdi u světla (ve dne).

E.satyrata Hb. Bolkov 23.-31.května 1964. Motýli ve dne sedají na dřevěné ploty a štíty stavení.

E.vulgata Haw. Suchdol u Prahy, Březnice, Bojov, Bolkov. Obvykle vylétá vyplašena z klestí.

E.castigata Hb. Luka pod Medníkem, leg.J.Sommer na světlo; Libčice nad Vltavou květen 1954 v místnosti cihelny.

E.millefoliata Rössl. Praha-Hrdlořezy, na ultrafialové světlo

21.7.1963 v zahradě, druhý exemplář 15.7.1963 Kozí hřbet za Suchdolem (Výhledy), taktéž na světlo (na nočním lovu spolu s Frant.Vichrou a Milošem Soldátem). Sterneck uvádí v Prodromu pouze dva spolehlivé nálezy z Čech.

E.sinuosaria Ev. O šíření této píďalky z východu pojednává Pacltův článek v Entomologických listech, str.61 (1949). Zajímavé je, že tento druh byl poprvé zjištěn na území ČSSR v roce 1934 A.Silbernagelem na Slovensku (Nová Maša), pak Frant. Vichrou: Liptovský Mikuláš roku 1937. Hrubý uvádí v Prodromu více míst nálezů, učiněných ovšem až po roce 1943. Na Slovensku je tedy E.sinuosaria nyní více rozšířena. Pro Moravu je poprvé uváděna Skalou v roce 1944 a v Čechách zjištěna G.Petrem v Polici nad Metují roku 1944 - 2 exempláře (publikováno 1948 ve Vědě přírodní). Z Moravy jsou pak hlášeny další nálezy (např.Povolný) a ze Slezska publikoval nálezy E.sinuosaria Pijáček v r. 1954 (Přírod.sborník Ostravského kraje 14: 537). E.sinuosaria jsem chytil na Bolkově (750 m n.m.) dne 22.6.1963 a pak v jihozápadních Čechách v Březnici 20.5.1964; motýl seděl na stropě místnosti v cihelně.

E.nanata Hb. Několik exemplářů jsem chytil v roce 1961 začátkem května na stráních Tichého údolí u Suchdola směrem k Únětickým. Motýli po vyplašení dosti prudce vyletovali z vřesu za pošmourného i slunného počasí. Tento druh tam chytal už v dubnu 1961 prof.K.Hrubý a upozornil mne na něj. Bohužel v dalších letech jsem tento druh na vřesovištích již nezjistil, asi pro časté vypalování strání a ničení těchto biotopů.

E.innotata Hufn. Čelákovice 2.srpna 1958 leg. Deyl (M.Soldát); Ruzyně 17.5.1954; K.Štýbr chytil na světlo 3 exempláře druhé generace dne 11.8.1953; Sazená u Velvar 30.4.1953. Exempláře druhé generace jsou znatelně menší.

E.lariciata Frr. Planá nad Lužnicí, Luka pod Medníkem (leg.J. Sommer na světlo).

E.tantillaria B. (=pusillata Hb.). Tento druh je častý na jaře ve smrkových lesích, někde až velmi hojný (ku př. Bolkov 1964). Příklady nalezišť: Bojov, Planá nad Lužnicí, Rybná nad Zdobnicí, Stará Voda u Tochovic.

E.lanceata Hb. Čvrhov u Klatov, 3 exempláře duben 1946; Stará Voda duben 1964 z jara na kmenech jehličnatých stromů. Motýl

je plachý a často při přiblížení uletí, zvláště samečkové.

Děkuji za spolupráci p.Jar.Wichrovi, který velmi ochotně mnohé obtížnější druhy určil nebo určení kontroloval.

LITERATURA

B e r g m a n n A., 1955: Die Grossschmeterlinge Mitteldeutschlands 5, Leipzig. H r u b ý K., 1964: Prodromus Lepidopter Slovenska, Bratislava. P a c l t J., 1949: Fragmenta Lepidopterologica, 3e Note. Fol.ent., 12: 61. S k a l a H.,1913: Die Lepidopterenfauna Mähren. Verh.Nat.Ver. Brünn, 51: 159. S k a l a H., 1936: Zur Lepidopterenfauna Mährens und Schlesiens, Brünn.

NÁLEZ SITARIS MURALIS FORST. (COL., MELOIDAE) NA JIŽNÍ MORAVĚ.

Augustin H o f f e r

Nálezy tohoto po mnohé stránce velmi zajímavého Meloida jsou ve střední a jižní Evropě zcela ojedinělé. Svůj vývoj prodělává v hnízdech samotářských včel z rodu Anthophora (uváděny jsou hlavně druhy plagiata Ill., retusa L. a acervorum L.), která opouští v pozdním létě a na podzim. Z našeho území jsou hlášeny dosud pouze dva nálezy ze Slovenska, a to z Bratislavy (kde byl chycen na zdi starého domu Kavanem) a z Královho nad Tisou, jak uvádí Roubal ve svém Katalogu Coleopter (brouků) Slovenska a Podkarpatské Rusi, díl II. z r.1936. Fleischer v Přehledu brouků fauny Československé Republiky z r.1930 neuvádí žádný nález z našeho území. Zajímavý hromadný výskyt samců zaznamenává Reitter (Fauna germanica III.) z Frankfurtu n.Moh. na podzim r. 1874, a to opět na starých zdech, osídlených Anthophorami.

Jediný exemplář samce tohoto podle Roubala nanejvýš vzácného brouka nalezl jsem na kolmé sprašové stěně na jihovýchodním svahu známé Pouzdřanské stepi v srpnu r. 1928. Stěna byla velmi početně osídlena různými druhy solitérních včel i jinými